

Zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb.

z 3. decembra 1991

o obecnej polícii

Zmena:250/1994 Z. z. s účinnosťou od 1.októbra 1994
Zmena:319/1999 Z. z. s účinnosťou od 1.januára 2000
Zmena:333/2003 Z. z. s účinnosťou od 1.januára 2004
Zmena:333/2003 Z. z. s účinnosťou od 1.januára 2008
Zmena:445/2008 Z. z. s účinnosťou od 1.januára 2009
Zmena:8/2009 Z. z. s účinnosťou od 1.februára 2009
Zmena:214/2009 Z. z. s účinnosťou od 4.júna 2009
Zmena:105/2011 Z. z. s účinnosťou od 1.mája 2011

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia

§ 1

Účelom zákona je vymedziť základné úlohy obecnej polície, jej organizáciu a práva a povinnosti príslušníkov obecnej polície.

§ 2

(1) Obecná polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce.

(2) Obecnú políciu zriaďuje a zrušuje obec všeobecne záväzným nariadením.¹⁾

(3) Náčelníka obecnej polície na návrh starostu vymenúva a odvoláva obecné zastupiteľstvo.

(4) Úlohy obecnej polície podľa tohto zákona plní v obciach, ktoré sú mestami,²⁾ mestská polícia.

§ 2a

Pôsobnosť obecnej polície v inej obci

(1) Obec, ktorá nezriadila obecnú políciu, môže uzavrieť zmluvu s inou obcou, ktorá zriadila obecnú políciu, podľa ktorej obecná polícia tejto obce bude vykonávať úlohy ustanovené zákonom aj na území obce, ktorá nezriadila obecnú políciu.

(2) Zmluva podľa odseku 1 musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

(3) Zmluva podľa odseku 1 vyžaduje ku svojej platnosti predchádzajúci súhlas obecných zastupiteľstiev zmluvných strán a musí obsahovať najmä

a) označenie zmluvných strán,

b) určenie rozsahu úloh, ktoré bude obecná polícia vykonávať na území obce, ktorá nezriadila obecnú políciu,

c) spôsob úhrady preukázateľných nákladov spojených s výkonom úloh podľa písmena b),

d) spôsob odstúpenia od zmluvy a dôvody odstúpenia,

e) vymedzenie času, na ktorý sa uzatvára,

f) určenie nadobudnutia platnosti.

(4) Obec, ktorá je zmluvnou stranou podľa odseku 1 a na území ktorej bude plniť úlohy obecná polícia

inej obce, vydá pre príslušníka obecnej polície, ktorý plní úlohy na jej území, splnomocnenie na výkon týchto úloh v rozsahu podľa zmluvy.

§ 3 **Základné úlohy**

(1) Obecná polícia

- a) zabezpečuje verejný poriadok v obci, spolupôsobí pri ochrane jej obyvateľov a iných osôb v obci pred ohrozením ich života a zdravia,
- b) spolupôsobí s príslušnými útvarmi Policajného zboru pri ochrane majetku obce, majetku občanov, ako aj iného majetku v obci pred poškodením, zničením, stratou alebo pred zneužitím i s využitím ústrední zabezpečujúcich signalizáciu a iných zabezpečovacích systémov (pulty centrálnej ochrany),
- c) dbá o ochranu životného prostredia v obci,
- d) dbá o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach,
- e) vykonáva všeobecne záväzné nariadenia obce, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu,
- f) objasňuje priestupky, ak tak ustanovuje osobitný predpis, prejednáva v blokovom konaní priestupky ustanovené osobitným predpisom⁴⁾ a priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky⁵⁾ spáchané neuposlušnosťou pokynu vyplývajúceho
 1. z dopravnej značky⁶⁾ zákaz zastavenia, zákaz stáť, zákaz vjazdu, zákaz odbočovania, zákaz otáčania, prikázaný smer jazdy, prikázaný smer obchádzania, vyhradené parkovisko, obytná zóna, pešia zóna, školská zóna, zóna s dopravným obmedzením a parkovisko,
 2. zo všeobecnej úpravy cestnej premávky,⁶⁾ ktorou sa zakazuje zastavenie, stáť a vjazd vozidiel,
- g) oznamuje príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh a ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti obce,
- h) oznamuje obci porušenie zákazu požitia alkoholických nápojov a iných návykových látok osobou maloletou do 15 rokov alebo mladistvou do 18 rokov,
- i) plní úlohy na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom.

(2) Obec môže vymedziť obecnej polícii aj ďalšie úlohy, ak to ustanovujú osobitné zákony.

Organizácia obecnej polície **§ 4**

Organizáciu, objem mzdových prostriedkov a rozsah technických prostriedkov obecnej polície určuje obecné zastupiteľstvo s prihliadnutím na rozsah jej úloh.

§ 5

(1) Obecnú políciu tvoria príslušníci obecnej polície, ktorí sú zamestnancami obce. Pri plnení úloh majú postavenie verejného činiteľa.⁷⁾

(2) Príslušníkom obecnej polície sa môže stať len bezúhonná osoba, staršia ako 21 rokov, ktorá je telesne, duševne a odborne spôsobilá na plnenie úloh obecnej polície.

(3) Príslušník obecnej polície skladá sľub tohto znenia:

"Sľubujem, že budem riadne plniť svoje povinnosti, chrániť záujmy obce a jej obyvateľov, zachovávať ústavu, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy."

§ 6 **Riadenie a zastupovanie**

(1) Činnosť obecnej polície riadi jej náčelník.⁸⁾ Za týmto účelom najmä

- a) organizuje prácu príslušníkov obecnej polície,
- b) podáva starostovi obce správy o situácii na úseku obecných vecí verejného poriadku a o výsledkoch činnosti obecnej polície; o závažných udalostiach ho vyrozumie okamžite,

- c) spolupracuje s veliteľom príslušného útvaru Policajného zboru, orgánmi štátnej zdravotníckej správy, orgánmi ochrany životného prostredia a inými orgánmi,
- d) predkladá starostovi požiadavky na zabezpečenie činnosti obecnej polície a zodpovedá za hospodárne využívanie zverených prostriedkov,
- e) zabezpečuje odborný výcvik a školenie príslušníkov obecnej polície,
- f) podáva starostovi návrhy súvisiace s pracovnoprávnymi vzťahmi príslušníkov obecnej polície,
- g) plní ďalšie úlohy podľa organizačného poriadku a pokynov starostu.

(2) Náčelníka v čase jeho neprítomnosti zastupuje ním poverený príslušník obecnej polície. V obciach, kde je to účelné, môže obecné zastupiteľstvo na návrh starostu zriadiť funkciu stáleho zástupcu náčelníka.

Povinnosti a oprávnenia príslušníkov obecnej polície

§ 7

Základné povinnosti

Príslušník obecnej polície pri plnení úloh je povinný najmä

- a) dodržiavať zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy a v ich rámci sa riadiť pokynmi náčelníka, prípadne pokynmi starostu,
- b) dbať na vážnosť, česť a dôstojnosť občanov i svoju vlastnú a nepripustiť, aby občanom v súvislosti s činnosťou obecnej polície vznikla bezdôvodná ujma a prípadný zásah do ich práv a slobôd neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného zákroku,
- c) zakročiť podľa svojich možností a schopností v medziach tohto zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, prípadne vykonať iné nevyhnutné opatrenia, ak je dôvodné podozrenie, že bol spáchaný alebo je páchaný trestný čin, priestupok, iný správny delikt alebo iným spôsobom rušený verejný poriadok,
- d) zakročiť, ak je ohrozený život, zdravie alebo hrozí škoda na majetku; nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo inej osoby,
- e) oznámiť v prípade, že bol spáchaný trestný čin, vec Policajnému zboru alebo prokurátorovi a podľa povahy veci tiež zamedziť vstupu nepovolaných osôb na miesto činu,
- f) poučiť pri vykonávaní zákrokov osoby o ich právach,
- g) oznamovať bezodkladne náčelníkovi závady a nedostatky, ktoré ohrozujú alebo sťažujú výkon jeho činnosti.

§ 8

Všeobecné oprávnenia

(1) Príslušník obecnej polície pri plnení úloh je oprávnený

- a) vyzvať osobu, aby upustila od konania, ktorým narušuje verejný poriadok, alebo od iného protiprávneho konania,
- b) ukladať a vyberať v blokovom konaní pokuty za priestupky [§ 3 ods. 1 písm. f)] zistené pri plnení úloh,
- c) zadržať osobu pristihnutú pri páchaní alebo bezprostredne po spáchaní trestného činu a ihneď ju odovzdať najbližšiemu útvaru Policajného zboru; ak ide o hľadanú osobu, predviesť ju na útvar obecnej polície na účel podania vysvetlenia a urobiť úkony podľa osobitných predpisov,⁹⁾
- d) presvedčiť sa, či ten, koho zadržávajú, nie je ozbrojený alebo či nemá pri sebe inú vec, ktorou by mohol ohroziť život alebo zdravie, prípadne takú vec odobrať; odobrať vec alebo zbraň odovzdá najbližšiemu útvaru Policajného zboru spolu so zadržanou osobou,⁹⁾
- e) prikázať každému, aby na nevyhnutný čas nevstupoval na určené miesta alebo sa na nich nezdržiaval, pokiaľ to vyžaduje účinné zabezpečenie plnenia úloh obecnej polície alebo obce,
- f) zastavovať vozidlá, ak vodič vozidla spáchal priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorý je oprávnený prejednať v blokovom konaní podľa § 3 ods. 1 písm. f), alebo ak ide o vozidlo, po ktorom bolo vyhlásené pátranie.

(2) Zbraňou podľa odseku 1 písm. d) sa rozumie strelná, bodná, sečná, rezná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti. Zbraňou sa ďalej rozumie všetko, čím je možné urobiť útok proti telu dôraznejším.

§ 9

Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti

(1) Príslušník obecnej polície je oprávnený vyzvať osobu

- a) pristihnutú pri spáchaní priestupku,
- b) od ktorej je požadované vysvetlenie podľa § 10 ods. 1, alebo ak ide o hľadanú osobu, aby preukázala svoju totožnosť; osoba je povinná výzve vyhovieť.

(2) Ak odmietne osoba uvedená v odseku 1 preukázať svoju totožnosť alebo ak ju nemôže preukázať ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti na preukázanie svojej totožnosti, je príslušník obecnej polície oprávnený predviesť takúto osobu na útvar obecnej polície za účelom zistenia jej totožnosti.

(3) Ak osoba pri plnení služobných úloh alebo v súvislosti s ním preukáže svoju príslušnosť podľa osobitného predpisu,^{9a)} odsek 2 sa nepoužije.

§ 10

Oprávnenie požadovať vysvetlenie

(1) Príslušník obecnej polície je oprávnený pri plnení svojich úloh požadovať potrebné vysvetlenie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre odhalenie priestupku a zistenie jeho páchatela. Príslušník obecnej polície je oprávnený vyzvať osobu, aby sa ihneď alebo v určenom čase dostavila na útvar obecnej polície za účelom vykonania úkonov potrebných na objasňovanie priestupkov.

(2) Ak osoba bez ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov výzve podľa odseku 1 nevyhovie a na objasnenie priestupku je podanie vysvetlenia nevyhnutné, môže ju príslušník obecnej polície predviesť na útvar obecnej polície na účel podania vysvetlenia. Na účel predvedenia môže príslušník obecnej polície, ak je to nevyhnutné, použiť aj donucovacie prostriedky.

(3) Príslušník obecnej polície po predvedení osoby

- a) bezodkladne spíše úradný záznam o predvedení a zázpisnicu o podanom vysvetlení,
- b) ihneď odovzdá predvedenú osobu najbližšiemu útvaru Policajného zboru, ak zistí, že sú dôvody na jej odovzdanie; inak osobu ihneď prepustí.

(4) Vysvetlenie môže odmietnuť iba osoba, ktorá by ním sebe alebo blízkej osobe¹⁰⁾ spôsobila nebezpečenstvo postihu za priestupok alebo trestný čin.

(5) Vysvetlenie sa nesmie požadovať od osoby, ktorá upozornila, že by ním porušila zákonom uloženú povinnosť mlčanlivosti, iba ak by bola od tejto povinnosti oslobodená.

(6) Príslušník obecnej polície je povinný osobu poučiť o možnosti odoprieť vysvetlenie podľa odsekov 4 a 5.

(7) Kto sa na výzvu podľa odseku 1 dostaví, má nárok na náhradu nutných výdavkov^{10a)} a na náhradu ušlého zárobku (ďalej len "náhrada"). Náhradu poskytuje obec. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa dostavil len vo vlastnom záujme alebo pre svoje protiprávne konanie.

(8) Nárok na náhradu podľa odseku 7 zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do ôsmich dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 dostavila; oprávnenú osobu treba o tom poučiť.

§ 11

Oprávnenie otvoriť byt

(1) Ak je dôvodná obava, že je ohrozený život alebo je vážne ohrozené zdravie osoby, alebo ak hrozí závažná škoda na majetku a hrozí nebezpečenstvo z omeškania, je príslušník obecnej polície oprávnený otvoriť byt, vstúpiť doňho a vykonať potrebné opatrenia na odvrátenie hroziaceho

nebezpečenstva.

(2) Na otvorenie bytu a na vykonanie úkonov podľa odseku 1 je príslušník obecnej polície povinný zabezpečiť prítomnosť nezúčastnenej osoby; nemusí tak urobiť, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania a je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie alebo bezprostredne hrozí závažná škoda na majetku.

(3) Po vykonaní opatrení podľa odseku 1 príslušník obecnej polície bez zbytočného odkladu vyrozumie užívateľa bytu a zabezpečí uzavretie bytu, ak to nemôže vykonať užívateľ alebo iná oprávnená osoba.

(4) Otvorenie bytu nesmie sledovať iný záujem než ochranu života alebo zdravia a majetku.

(5) O otvorení bytu a vykonaných opatreniach spíše príslušník obecnej polície úradný záznam a okamžite o tom oboznámi príslušný útvar Policajného zboru a prokurátora.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa primerane vzťahujú aj na nebytové priestory.

§ 12 Oprávnenie odňať vec

(1) Príslušník obecnej polície je oprávnený po predchádzajúcej márnej výzve na vydanie odňať vec, o ktorej sa možno dôvodne domnievať, že v konaní o priestupku môže byť vyslovené jej prepadnutie¹¹⁾ alebo môže byť zhabaná,¹²⁾ alebo môže súvisieť s trestným činom,⁹⁾ alebo ak ide o vec hľadanú podľa § 24 ods. 4.

(2) Nemožno odňať vec, ktorej hodnota je v nápadnom nepomere k povahe priestupku.

(3) Po odňatí veci spíše príslušník obecnej polície úradný záznam a osobe, ktorej bola vec odňatá, vystaví potvrdenie o odňatí veci. Odňatú vec odovzdá príslušník obecnej polície orgánu, ktorý o priestupku rozhoduje, alebo útvaru Policajného zboru, ak ide o priestupok, ktorého objasňovanie patrí podľa osobitných predpisov Policajnému zboru.⁴⁾

(4) Ak odpadnú dôvody na postup podľa odseku 3 druhej vety, príslušník obecnej polície je povinný vydanú alebo odňatú vec vrátiť tomu, komu nesporne patrí; inak tomu, kto ju vydal alebo komu bola odňatá. O vykonaní tohto úkonu spíše záznam.

Použitie donucovacích prostriedkov príslušníkmi obecnej polície

§ 13 Donucovacie prostriedky

(1) Donucovacími prostriedkami sú

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,
- b) slzotvorné prostriedky,
- c) obušok,
- d) putá,
- e) služobný pes,
- f) technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla.

(2) Pred použitím donucovacích prostriedkov je príslušník obecnej polície povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť iba v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad alebo tomu bránia iné okolnosti.

(3) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje príslušník obecnej polície podľa konkrétnej situácie tak, aby osobe, proti ktorej zakročuje, nespôsobil neprimeranú ujmu.

§ 14

Použitie hmatov, chvatov, úderov a kopov sebaobrany, slzotvorných prostriedkov a obušku

(1) Hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky a obušk je príslušník obecnej polície oprávnený použiť, aby

- a) zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej pred protiprávnym útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známk bude pokračovať,
- b) zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,
- c) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d) zadržal osobu, ⁹⁾ ktorá kladie aktívny odpor,
- e) predviedol osobu (§ 9 a 10), ktorá kladie aktívny odpor.

(2) Hmaty a chvaty je príslušník obecnej polície oprávnený použiť, ak osoba kladie pasívny odpor.

§ 15

Použitie pút

Putá je príslušník obecnej polície oprávnený použiť

- a) na spútanie zadržanej osoby, ⁹⁾ ktorá kladie aktívny odpor alebo napadá iné osoby alebo príslušníka obecnej polície alebo poškodzuje majetok, po márnej výzve, aby od takéhoto konania upustila,
- b) na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých zadržaných osôb ⁸⁾ za podmienok uvedených v písmene a),
- c) pri vykonávaní služobných úkonov so zadržanou osobou, ak je dôvodná obava, že sa pokúsi o útek.

§ 16

Použitie služobného psa

(1) Služobného psa je príslušník obecnej polície oprávnený použiť

- a) aby zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známk bude pokračovať,
- b) aby zabránil výtržnosti, ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,
- c) aby zabránil násilnému vstupu do chránených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d) na prenasledovanie osoby na úteku, aby donútil ukrývajúcu sa osobu opustiť úkryt, ak majú byť takéto osoby zadržané, alebo na ich stráženie.

(2) Príslušník obecnej polície používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby vyžadujú, použije služobného psa bez náhubku.

§ 16a

Použitie technického prostriedku na zabránenie odjazdu motorového vozidla

(1) Príslušník obecnej polície je oprávnený použiť technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla, ak

- a) motorové vozidlo stojí na mieste, kde je to zakázané dopravnou značkou alebo všeobecnou úpravou cestnej premávky ⁶⁾ a vodič vozidla sa v blízkosti nezdržiava,
- b) ide o motorové vozidlo, o ktorom sa zistilo, že sa po ňom pátra.

(2) Technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla z dôvodu podľa odseku 1 písm.

- a) nemožno použiť, ak ide o vozidlo

- a) viditeľne označené ako vozidlo Policajného zboru, Železničnej polície, Vojenskej polície, ozbrojených síl Slovenskej republiky, Hasičského a záchranného zboru a colnej správy,
- b) určené na poskytovanie zdravotníckych služieb, vozidlo prepravujúce osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) osoby požívajúcej výsady a imunitu podľa osobitného predpisu^{12a)} alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(3) Použitie technického prostriedku podľa odseku 1 písm. b) je príslušník obecnej polície povinný bezodkladne oznámiť na najbližší útvar Policajného zboru.

(4) Technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla musí byť viditeľne označený názvom útvaru obecnej polície a musí byť na ňom uvedený spôsob vyrozumienia útvaru obecnej polície alebo príslušníka obecnej polície, ktorý je oprávnený použiť technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla odstrániť.

§ 17

Povinnosti príslušníka obecnej polície po použití donucovacích prostriedkov

(1) Ak príslušník obecnej polície zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, poskytne jej, ak to okolnosti dovoľia, prvú pomoc a zabezpečí lekárske ošetrovanie.

(2) Použitie donucovacích prostriedkov je príslušník obecnej polície povinný neodkladne hlásiť náčelníkovi obecnej polície.

(3) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov pri hlásení podľa odseku 2 alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, je náčelník obecnej polície povinný zistiť, či boli použité v súlade so zákonom. O výsledku tohto zistenia spíše úradný záznam, ktorý hneď predloží miestne príslušnému prokurátorovi.¹³⁾

§ 18

Osobitné obmedzenia

Pri zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou vadou alebo chorobou a osobe mladšej ako 15 rokov nesmie príslušník obecnej polície použiť údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok a služobného psa, okrem prípadov, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy a zdravie iných osôb alebo príslušníka obecnej polície alebo hrozí väčšia škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 19

Podmienky nosenia a použitia zbrane príslušníkom obecnej polície

(1) Príslušník obecnej polície nosí pri pracovnej činnosti zbraň,¹⁴⁾ ak obec nerozhodne inak.

(2) Za zbraň sa na tieto účely považuje krátka guľová zbraň, ktorej držiteľom je podľa osobitných predpisov¹⁴⁾ obec.

(3) Príslušník obecnej polície je oprávnený použiť zbraň

a) v prípade nutnej obrany a krajnej núdze,¹⁵⁾

b) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje chránený objekt alebo miesto, kde je vstup zakázaný, po márnej výzve, aby sa od útoku upustilo.

(4) Príslušník obecnej polície je oprávnený použiť úder zbraňou v prípade nutnej obrany spravidla v zápase s útočníkom, ak jeho odpor nemôže prekonať inak.

(5) Príslušník obecnej polície je oprávnený použiť hrozbu zbraňou a varovný výstrel do vzduchu v prípadoch, aby

a) zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej, ak vyzvaná osoba neupustí od útoku, útok

bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých okolností bude pokračovať,
b) obmedzil osobnú slobodu osobe, ak táto osoba kladie aktívny odpor,
c) zabránil ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým osoba porušuje verejný poriadok,
d) zabránil násilnému vstupu do chráneného objektu alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
e) zabránil úteku prenasledovanej osoby alebo stráženej osoby, ak jej má byť alebo jej bola obmedzená osobná sloboda.

§ 20 Náhrada škody

(1) Obec zodpovedá za škodu spôsobenú príslušníkom obecnej polície v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak ide o škodu spôsobenú osobe, ktorá svojím protiprávnym konaním oprávnený a primeraný zákrok vyvolala.

(2) Obec zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc obecnej polícii alebo jej príslušníkom na ich žiadosť, alebo s ich vedomím (ďalej len "poškodený"). Obec sa tejto zodpovednosti môže zbaviť iba vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.

(3) Obec zodpovedá aj za škodu na veciach, ktorá poškodenému vznikla v súvislosti s poskytnutím pomoci podľa odseku 2. Pritom sa hradí skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu. Ak to nie je možné alebo účelné, hradí sa v peniazoch. Poškodenému môže byť priznaná aj náhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci za poškodenú vec.

(4) Obec zodpovedá aj za škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou príslušníkom obecnej polície. Ustanovenie odseku 1 sa použije obdobne.

§ 21 Preukazovanie príslušnosti k obecnej polícii

(1) Príslušník obecnej polície preukazuje príslušnosť k obecnej polícii rovnošatou príslušníka obecnej polície s viditeľne umiestneným kruhovým znakom obecnej polície, identifikačným odznakom obecnej polície, preukazom príslušníka obecnej polície, ako aj ústnym vyhlásením "obecná polícia" alebo "mestská polícia".

(2) Príslušník obecnej polície je povinný pred zákrokom preukázať svoju príslušnosť k obecnej polícii. Nemusí tak urobiť v prípadoch, ak to povaha a okolnosti zákroku neumožňujú.

(3) Ústnym vyhlásením preukazuje príslušník obecnej polície svoju príslušnosť k obecnej polícii iba vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať rovnošatou alebo preukazom príslušníka obecnej polície.

(4) Ak príslušník obecnej polície plní úlohy na území obce, ktorá nezriadila obecnú políciu, preukáže sa na požiadanie aj splnomocnením tejto obce; pri zákroku, ktorý neznesie odklad, tak urobí ihneď, keď to povaha a okolnosti tohto zákroku dovoľia.

§ 22 Rovnošata príslušníkov obecnej polície

(1) Rovnošata príslušníkov obecnej polície je jednotná na celom území Slovenskej republiky.

(2) Rovnošatu príslušníka obecnej polície tvorí

- a) pokrývka hlavy tmavomodrej farby, ktorá je označená po celom obvode pásom s čierno-bielymi štvorcami s dĺžkou strán 15 mm umiestnenými v troch radoch tak, aby sa čierno-biele štvorce striedali šachovnicovým spôsobom; na čelnej strane pokrývky hlavy je umiestnený odznak obecnej polície,
- b) bunda, sako alebo plášť tmavomodrej farby s náramníkmi rovnakej farby; šírka náramníkov je najmenej 50 mm, dĺžka najmenej 120 mm,
- c) košeľa s dlhým rukávom bledomodrej farby alebo košeľa s krátkym rukávom bledomodrej farby s náramníkmi tmavomodrej farby; šírka náramníkov je najmenej 50 mm, dĺžka najmenej 120 mm,

- d) viazanka tmavomodrej farby,
- e) nohavice alebo sukňa tmavomodrej farby,
- f) topánky čiernej farby,
- g) opasok čiernej farby,
- h) puzdro na zbraň čiernej farby, ak príslušník obecnej polície nosí pri svojej činnosti zbraň.

(3) Príslušník obecnej polície môže používať okrem výstrojných súčiastok uvedených v odseku 2 aj ďalšie výstrojné súčiastky, ktoré určí obec všeobecne záväzným nariadením, v rovnakom farebnom vyhotovení s primeraným označením príslušnosti k obecnej polícii.

(4) Na ľavom rukáve bundy, plášt'a, saka a košele vo vzdialenosti 100 mm od švu rukáva je umiestnený kruhový znak obecnej polície s priemerom najmenej 100 mm. V strede znaku je erb obce s veľkosťou najmenej 30 mm vyobrazený podľa heraldických pravidiel. Po obvode znaku obecnej polície je umiestnený nápis "OBECNÁ POLÍCIA" alebo "MESTSKÁ POLÍCIA" a názov obce; veľkosť písmen je najmenej 5 mm. Nad kruhovým znakom obecnej polície vo vzdialenosti 50 mm od švu rukáva je umiestnený nápis "OBECNÁ POLÍCIA" alebo "MESTSKÁ POLÍCIA" s veľkosťou písmen najmenej 10 mm, ktorý je v tvare polkruhovej výseče s priemerom najmenej 100 mm a šírke 20 mm.

(5) Na ľavej strane bundy, plášt'a, saka alebo košele je 20 mm nad stredom horného okraja vrecka umiestnený identifikačný odznak obecnej polície obsahujúci nápis "OBECNÁ POLÍCIA" alebo "MESTSKÁ POLÍCIA", názov obce, erb obce a identifikačné číslo príslušníka obecnej polície; veľkosť písmen a číslic je najmenej 3 mm.

(6) V obciach podľa osobitného predpisu^{15a)} možno okrem nápisov "OBECNÁ POLÍCIA" alebo "MESTSKÁ POLÍCIA" uvedených v odsekoch 4 a 5 uviesť tieto nápisy aj v jazyku národnostnej menšiny.

(7) Používanie rovnošaty príslušníka obecnej polície inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou je zakázané, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(8) Príslušník obecnej polície nosí rovnošatu iba pri plnení úloh obecnej polície podľa tohto zákona alebo na základe rozhodnutia starostu obce.

(9) Vzor vyobrazenia rovnošaty príslušníka obecnej polície ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo").

§ 22a

Označenie motorových vozidiel používaných na plnenie úloh obecnej polície

(1) Na plnenie úloh obecnej polície podľa tohto zákona možno používať motorové vozidlá iba v bielom farebnom vyhotovení s nápisom "OBECNÁ POLÍCIA" alebo "MESTSKÁ POLÍCIA" tvoreným veľkými tlačnými písmenami čiernej farby umiestneným na oboch bočných stranách vozidla, na prednej časti vozidla a na zadnej časti vozidla; ustanovenie § 22 ods. 6 platí obdobne. Veľkosť písmen tvoriacich nápis na oboch bočných stranách vozidla a na prednej časti vozidla je najmenej 100 mm. Veľkosť písmen tvoriacich nápis na zadnej časti vozidla je najmenej 50 mm. Na oboch predných dverách vozidla je pod nápisom podľa prvej vety umiestnený názov obce tvorený veľkými tlačnými písmenami čiernej farby s veľkosťou najmenej 40 mm a erb obce. Na prednej časti vozidla je pod nápisom podľa prvej vety umiestnený erb obce.

(2) Na označenie motocyklov používaných na plnenie úloh obecnej polície sa primerane vzťahuje odsek 1.

(3) Používanie motorových vozidiel, ktorých označenie sa zhoduje s označením motorových vozidiel obecnej polície, inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou je zakázané, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 23

Preukaz príslušníka obecnej polície

(1) Preukaz príslušníka obecnej polície obsahuje fotografiu, meno a priezvisko, identifikačné číslo, názov "obecná polícia", názov obce a podpis starostu.

(2) Preukaz príslušníka obecnej polície nesmie byť zameniteľný s preukazmi ozbrojených zborov a ozbrojených síl a môže sa používať len pri plnení úloh obecnej polície.

§ 24

Spolupráca obecnej polície s inými orgánmi

(1) Obecná polícia spolupracuje pri plnení svojich úloh s príslušným útvarom Policajného zboru,¹⁶⁾ orgánmi štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou práce, s orgánmi štátnej zdravotníckej správy, orgánmi štátneho dozoru vo veciach životného prostredia, orgánmi požiarnej ochrany a s inými štátnymi orgánmi.

(2) Obecná polícia je oprávnená požadovať z evidencie pobytu občanov¹⁷⁾ Slovenskej republiky a z registra obyvateľov Slovenskej republiky¹⁷⁾ pri plnení úloh podľa tohto zákona na účel zistenia totožnosti tieto údaje:

- a) meno a priezvisko,
- b) rodné číslo,
- c) adresu trvalého a prechodného pobytu.

(3) Obecná polícia je oprávnená požadovať z evidencie motorových vozidiel pri plnení úloh podľa tohto zákona na účel zistenia držiteľa motorového a prípojného vozidla tieto údaje:

- a) meno a priezvisko držiteľa,
- b) rodné číslo držiteľa,
- c) adresu trvalého a prechodného pobytu držiteľa.

(4) Obecná polícia na požiadanie obdrží od príslušného orgánu štátnej správy zoznam hľadaných osôb, zoznam hľadaných vecí a zoznam motorových vozidiel.

Odborná spôsobilosť a odborná príprava príslušníkov obecnej polície

§ 25

(1) Príslušník obecnej polície môže plniť úlohy obecnej polície podľa tohto zákona iba vtedy, ak má úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a získal odbornú spôsobilosť príslušníka obecnej polície (ďalej len "odborná spôsobilosť").

(2) Odbornú spôsobilosť získa príslušník obecnej polície absolvovaním odbornej prípravy príslušníkov obecnej polície (ďalej len "odborná príprava") a úspešným vykonaním skúšky odbornej spôsobilosti (ďalej len "skúška") pred odbornou komisiou Policajného zboru. Príslušník obecnej polície môže opakovať skúšku iba raz na opravnej skúške. Ak príslušník obecnej polície nevykoná opravnú skúšku, môže vykonať novú skúšku až po opakovanom absolvovaní odbornej prípravy. Dátum a miesto vykonania skúšky a opravnej skúšky určuje ministerstvo.

(3) Odbornú spôsobilosť spĺňa aj príslušník obecnej polície, ktorý získal vzdelanie v študijnom odbore bezpečnostná služba na strednej škole alebo na vysokej škole.

(4) Obec je povinná uhradiť ministerstvu preukázateľné náklady súvisiace s vykonaním skúšky a opravnej skúšky.

(5) Ministerstvo vydá osvedčenie o odbornej spôsobilosti príslušníka obecnej polície (ďalej len "osvedčenie")

- a) príslušníkovi obecnej polície bezprostredne po úspešnom vykonaní skúšky alebo
- b) na základe písomnej žiadosti príslušníkovi obecnej polície, ktorý získal odbornú spôsobilosť podľa odseku 3; k žiadosti príslušník obecnej polície priloží osvedčený odpis alebo osvedčenú kópiu vysvedčenia o záverečnej skúške v študijnom odbore bezpečnostná služba alebo, ak ide o absolventa vysokej školy, osvedčený odpis alebo osvedčenú kópiu vysokoškolského diplomu v študijnom odbore

bezpečnostná služba.

(6) Osvedčenie podľa odseku 5 je verejná listina.

(7) Ustanovenie a zloženie odborných komisií Policajného zboru, podrobnosti o organizácii skúšky a hodnotení skúšky a vzor osvedčenia ustanoví nariadenie vlády Slovenskej republiky.

§ 26

(1) Odbornú prípravu vykonáva ministerstvo v stredných odborných školách Policajného zboru alebo sa vykonáva v zariadeniach obcí na základe písomnej žiadosti obce o vykonanie odbornej prípravy a skúšky.

(2) Žiadosť o vykonanie odbornej prípravy a skúšky obsahuje

a) názov obce,

b) meno, priezvisko, titul, rodné číslo, adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo (ďalej len "osobné údaje") príslušníka obecnej polície, ktorý má absolvovať odbornú prípravu a skúšku,

c) vyhlásenie príslušníka obecnej polície, ktorý má absolvovať odbornú prípravu a skúšku, že súhlasí, aby ministerstvo spracúvalo a evidovalo jeho osobné údaje,

d) odtlačok pečiatky obce, meno a priezvisko starostu obce a jeho podpis.

(3) Termín nástupu na odbornú prípravu určuje ministerstvo alebo zariadenie obcí tak, aby bola odborná príprava vykonaná aspoň raz v roku; to neplatí, ak nebola ministerstvu alebo zariadeniu obcí v priebehu roka doručená písomná žiadosť obce o vykonanie odbornej prípravy a skúšky.

(4) Obec je povinná uhradiť ministerstvu alebo zariadeniu obcí preukázateľné náklady súvisiace s vykonaním odbornej prípravy.

(5) Dĺžka trvania odbornej prípravy príslušníkov obecnej polície je 420 hodín.

(6) Formu, rozsah odbornej prípravy, vzor žiadosti o vykonanie odbornej prípravy a o vykonanie skúšky, podrobnosti o organizácii a o vykonávaní odbornej prípravy ustanoví nariadenie vlády Slovenskej republiky.

§ 26a

Dohľad štátu nad činnosťou obecnej polície

(1) Obec, ktorá má zriadenú obecnú políciu, je povinná do 31. marca každého roka zaslať ministerstvu správu o činnosti obecnej polície za predchádzajúci kalendárny rok. Správu o činnosti obecnej polície podpisuje starosta obce.

(2) Povinnosť predložiť správu podľa odseku 1 má tiež obec, ktorá zrušila obecnú políciu, do 30 dní od zrušenia obecnej polície.

(3) Podrobnosti o predkladaní správy o činnosti obecnej polície a o jej obsahových náležitostiach ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(4) Obec, ktorá nezriadila obecnú políciu a uzavrela s inou obcou zmluvu podľa § 2a, je povinná do 30 dní od platnosti tejto zmluvy zaslať ministerstvu jej osvedčenú kópiu. Obec, ktorá odstúpi od zmluvy pred koncom platnosti zmluvy, je povinná túto skutočnosť oznámiť ministerstvu do 30 dní od odstúpenia od zmluvy.

§ 26b

Pokuty

(1) Krajské riaditeľstvo Policajného zboru (ďalej len "krajské riaditeľstvo") môže uložiť pokutu do 1659 eur obci, ktorá nepredloží v lehote ustanovenej týmto zákonom

- a) správu o činnosti obecnej polície alebo osvedčenú kópiu zmluvy podľa § 26a,
- b) údaje podľa § 26c ods. 2 písm. a) až c).

(2) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa ministerstvo dozvedelo o porušení povinností obcou, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

(3) Uložením pokuty podľa odseku 1 nie je dotknutá povinnosť obce predložiť ministerstvu správu o činnosti obecnej polície, osvedčenú kópiu zmluvy a povinnosť predložiť ministerstvu údaje podľa tohto zákona.

(4) Pri ukladaní pokút krajské riaditeľstvo prihliada na povahu protiprávneho konania, najmä na jeho dĺžku a na opakované porušenie právnej povinnosti.

(5) Na konanie o ukladaní pokút sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.¹⁸⁾

§ 26c **Evidencie vedené ministerstvom**

(1) V súvislosti s plnením úloh podľa tohto zákona ministerstvo vedie evidencie

- a) obcí, ktoré majú zriadenú obecnú políciu, a obcí, ktoré zrušili obecnú políciu,
- b) žiadostí obcí o vykonanie odbornej prípravy a skúšky,
- c) príslušníkov obecnej polície, ktorým bolo vydané osvedčenie,
- d) údajov obsiahnutých v správach o činnosti obecnej polície.

(2) Evidencia podľa odseku 1 písm. a) obsahuje

- a) názov obce,
- b) počet príslušníkov obecnej polície,
- c) dátum zriadenia obecnej polície,
- d) dátum zrušenia obecnej polície.

(3) Evidencia podľa odseku 1 písm. b) obsahuje

- a) názov obce,
- b) dátum doručenia žiadosti obce o vykonanie odbornej prípravy a skúšky,
- c) osobné údaje príslušníkov obecnej polície prihlásených na vykonanie odbornej prípravy a skúšky,
- d) dátum a miesto vykonania odbornej prípravy,
- e) dátum a miesto vykonania skúšky a opravnej skúšky, ak bola vykonaná.

(4) Evidencia podľa odseku 1 písm. c) obsahuje

- a) osobné údaje príslušníkov obecnej polície, ktorým bolo vydané osvedčenie,
- b) dátum a miesto vykonania skúšky a opravnej skúšky,
- c) evidenčné číslo osvedčenia.

(5) Obec je povinná oznámiť ministerstvu údaje podľa odseku 2 písm. a) až c) do 30 dní od zriadenia obecnej polície.

(6) Na registráciu evidencií uvedených v odseku 1, spracúvanie osobných údajov jednotlivcov, bezpečnosť osobných údajov, ochranu práv dotknutej osoby a cezhraničný tok osobných údajov sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu.¹⁹⁾

§ 27 **Prechodné ustanovenia**

Príslušník obecnej polície, ktorý nemá úplné stredné vzdelanie (§ 25 ods. 1) alebo nemá požadovanú odbornú spôsobilosť (§ 25 ods. 2 a 3), môže plniť úlohy obecnej polície podľa tohto zákona najneskôr do 30. júna 2003.

§ 27a
Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2004

(1) Odborná spôsobilosť získaná do 31. decembra 2003 sa považuje za odbornú spôsobilosť získanú podľa tohto zákona.

(2) Osvedčenia vydané do 31. decembra 2003 sa považujú za osvedčenia vydané podľa tohto zákona.

(3) Obec, ktorá má k 1. januáru 2004 zriadenú obecnú políciu, je povinná písomne oznámiť ministerstvu údaje podľa § 26c ods. 2 písm. a) až c) najneskôr do 31. januára 2004.

(4) Obec, ktorá má zriadenú obecnú políciu, predkladá ministerstvu prvýkrát správu o činnosti obecnej polície za obdobie roka 2004 do 31. marca 2005.

(5) Príslušníci obecnej polície môžu používať rovnošatu podľa doterajších predpisov do 31. decembra 2007.

(6) Ak je v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch použitý pojem "zamestnanec obecnej polície", rozumie sa tým "príslušník obecnej polície".

§ 28
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa

1. § 19 ods. 3 a 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
2. § 75 zákona Slovenskej národnej rady č. 204/1991 Zb. o Policajnom zbore Slovenskej republiky.

§ 28a

Zrušuje sa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 460/2000 Z. z. o dĺžke trvania a rozsahu odbornej prípravy zamestnancov obecnej polície a o ustanovení a zložení odborných komisií Policajného zboru.

§ 29
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1992.

Čl. III

Prechodné ustanovenia

1. Začaté objasňovanie priestupkov vo veciach, na ktoré sa vzťahuje vecná príslušnosť orgánov vykonávajúcich objasňovanie priestupkov podľa doterajších predpisov, dokončia tieto orgány podľa doterajších predpisov.
2. Vo veciach, ktoré boli predložené príslušnému správne mu orgánu na prejednanie, sa dokončí konanie podľa doterajších predpisov.

F. Mikloško v. r.
J. Čarnogurský v. r.

- 1)§ 6 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.
- 2)§ 22 zákona SNR č. 369/1990 Zb.
- 3)§ 7 ods. 2 písm. b) zákona SNR č. 138/1990 Zb. o majetku obcí.
- 4)Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona SNR č. 524/1990 Zb.
- 5)§ 22 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 6)Zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 7)§ 89 ods. 9 Trestného zákona.
- 8)§ 19 ods. 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb.
- 9)§ 76 ods. 2 Trestného poriadku.
- 9a)Napríklad § 9 ods. 2 a 3 zákona č. 124/1992 Zb. o Vojenskej polícii, § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe, § 13 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve.
- 10)§ 116 Občianskeho zákonníka.
- 10a)Napr. zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.
- 11)§ 15 zákona SNR č. 372/1990 Zb.
- 12)§ 16 zákona SNR č. 372/1990 Zb.
- 12a)Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 157/1964 Zb. o Viedenskom dohovore o diplomatických stykoch.
- 13)§ 2 ods. 3 a § 8 ods. 1 Trestného poriadku.
- 14)Zákon č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive v znení neskorších zákonov.
- 15)§ 13 a 14 Trestného zákona.
- 15a)§ 2 ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín.
- 16)§ 74 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore.
- 17)Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky.
- 18)Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z.
- 19)Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov.